

# Obsah

|                                                                                                 |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Zoznam tabuliek .....                                                                           | 10        |
| Zoznam obrázkov .....                                                                           | 11        |
| <b>1. Úvod: Maďarčina v Bratislave v kontexte súčasného skúmania viacjazyčnosti miest .....</b> | <b>13</b> |
| Prístupy k skúmaniu viacjazyčnosti miest .....                                                  | 15        |
| Jazyková situácia .....                                                                         | 17        |
| Prístupy k skúmaniu viacjazyčnosti v Bratislave .....                                           | 18        |
| Výskumné východiská .....                                                                       | 20        |
| <b>2. Úskalia štatistiky: od čísel k ľuďom .....</b>                                            | <b>22</b> |
| Vývin etnickej a jazykovej štruktúry mesta .....                                                | 23        |
| Neporovnateľné údaje .....                                                                      | 28        |
| Od čísel k ľuďom .....                                                                          | 31        |
| <b>3. Historická a súčasná trajektória maďarčiny v Bratislave .....</b>                         | <b>33</b> |
| Prepletanie identity a dejín mesta .....                                                        | 33        |
| Krátka história používania maďarčiny na území dnešnej Bratislavy .....                          | 35        |
| Prvé zmienky, hľadanie maďarčiny v meste (10. – 17. storočie) .....                             | 35        |
| Zlaté obdobie prešporskej histórie (18. storočie) .....                                         | 37        |
| Búrlivé a dlhé 19. storočie (1800 – 1918) .....                                                 | 40        |
| Turbulentné 20. storočie .....                                                                  | 51        |
| Kde je maďarčina v Bratislave dnes? (21. storočie) .....                                        | 66        |
| Neviditeľná maďarská identita Bratislavy .....                                                  | 69        |



|                                                                                                       |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>4. Jazyková krajina Bratislavy: maďarčina vo verejnom priestore</b>                                | 70  |
| Jazyková krajina                                                                                      | 70  |
| Mestský verejný priestor                                                                              | 73  |
| Pamäť jazykovej krajiny Bratislavy                                                                    | 74  |
| Viacjazyčnosť jazykovej krajiny súčasnej Bratislavy                                                   | 81  |
| Revitalizácia viacjazyčnosti vo verejnom priestore:                                                   |     |
| Stará tržnica                                                                                         | 85  |
| (Ne)viditeľnosť maďarčiny vo verejnom priestore Bratislavy                                            | 92  |
| Maďarčina v nápisocho                                                                                 | 101 |
| <br><b>5. Maďarčina v Bratislave a jej hovoriaci: jazyková identita v životopisných rozprávaniach</b> | 103 |
| Jazyková biografia                                                                                    | 103 |
| Jazyková biografia ako cieľ výskumu                                                                   | 105 |
| Jazyková biografia ako metóda                                                                         | 106 |
| Jazyková autobiografia                                                                                | 106 |
| Jazykové biografie, jazykové ideológie a jazykový manažment                                           | 106 |
| Bratislavskí maďarsky hovoriaci v zrkadlách výskumov                                                  | 108 |
| Staré Bratislavčanky                                                                                  | 109 |
| Rodiny                                                                                                | 110 |
| Študujúci                                                                                             | 113 |
| Poznámka k menám a transkripcii                                                                       | 117 |
| Jazykové biografie maďarsky hovoriacich ľudí v Bratislave                                             | 118 |
| Staré Bratislavčanky                                                                                  | 118 |
| Rodiny                                                                                                | 121 |
| Prichádzajúci                                                                                         | 124 |
| Jazykové identity maďarsky hovoriacich v Bratislave                                                   | 130 |
| Jazyková identita: medzi etnicitou a kompetenciami                                                    | 130 |
| Identita Prešporáčok                                                                                  | 136 |
| Identita vo viacjazyčných „maďarských“ rodinách                                                       | 142 |
| Identita maďarských študujúcich v Bratislave                                                          | 147 |
| Od identity k výzvam                                                                                  | 148 |



|                                                                                    |         |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| <b>6. Jazykové výzvy maďarskej komunity v Bratislave</b>                           | 149     |
| Slovenčina – prvoplánová výzva                                                     | 150     |
| Staré Bratislavčanky                                                               | 151     |
| Rodiny                                                                             | 155     |
| Prichádzajúci                                                                      | 157     |
| Maďarčina: osvojovanie, odovzdávanie, zachovávanie                                 | 164     |
| Osvojovanie maďarčiny                                                              | 164     |
| Zmeny v používaní maďarčiny u prichádzajúcich                                      | 167     |
| Zachovávanie maďarčiny ako jazyková výzva                                          | 170     |
| Diskriminácia                                                                      | 184     |
| Používanie maďarčiny na verejnosti                                                 | 185     |
| „Na Slovensku po slovensky“                                                        | 193     |
| Reflexia negatívnej skúsenosti                                                     | 197     |
| Prekonávanie výziev                                                                | 201     |
| <br><b>7. Zhrnutie: Maďarčina v Bratislave: príbeh jazyka<br/>a viacjazyčnosti</b> | <br>202 |
| Použitá literatúra                                                                 | 204     |
| Prílohy                                                                            | 221     |
| Príloha č. 1: Prehľad respondentskej skupiny                                       | 221     |
| Príloha č. 2: Otázkové rámce interview                                             | 222     |